

Restsituationer för antibiotika

hur påverkas läkare och sjuksköterskor inom primärvården av en ökande problematik i sitt arbete att bedriva en rationell antibiotikaanvändning?

Anna Landgren, leg. receptarie
med. mag. medicinsk mikrobiologi, smittskydd och vårdhygien

Brist på antibiotika – kan förvärras under hösten

UPPDATERAD 1 SEPTEMBER 2023 PUBLICERAD 21 AUGUSTI 2023

SVT nyheter, sep 2023

Restnotering ger problem vid allergi mot penicillin

En antibiotikamixtur som är viktig för barn och gamla med penicillinallergi är restnoterad och tar snart slut.

2 dec 2019, kl 13:51

Läkemedelsvärlden, dec 2019

Brist på antibiotika: ”Stökigt läge”

Göteborgsposten, nov 2023

Brist på antibiotika: ”Ansträngd situation”

Publicerad: 21 december 2022, 09:00

Dagens medicin, dec 2022

Brist på antibiotika – Sara fick ingen medicin

Sveriges radio, dec 2022

EKOT GRANSKAR

Brist på antibiotika växande problem

2:43 min [Min sida](#) [Dela](#)

Publicerat lördag 28 december 2019 kl 03:00

Sveriges Radio, juni 2019

”Läkemedelsbrist är vardag på svenska apotek”

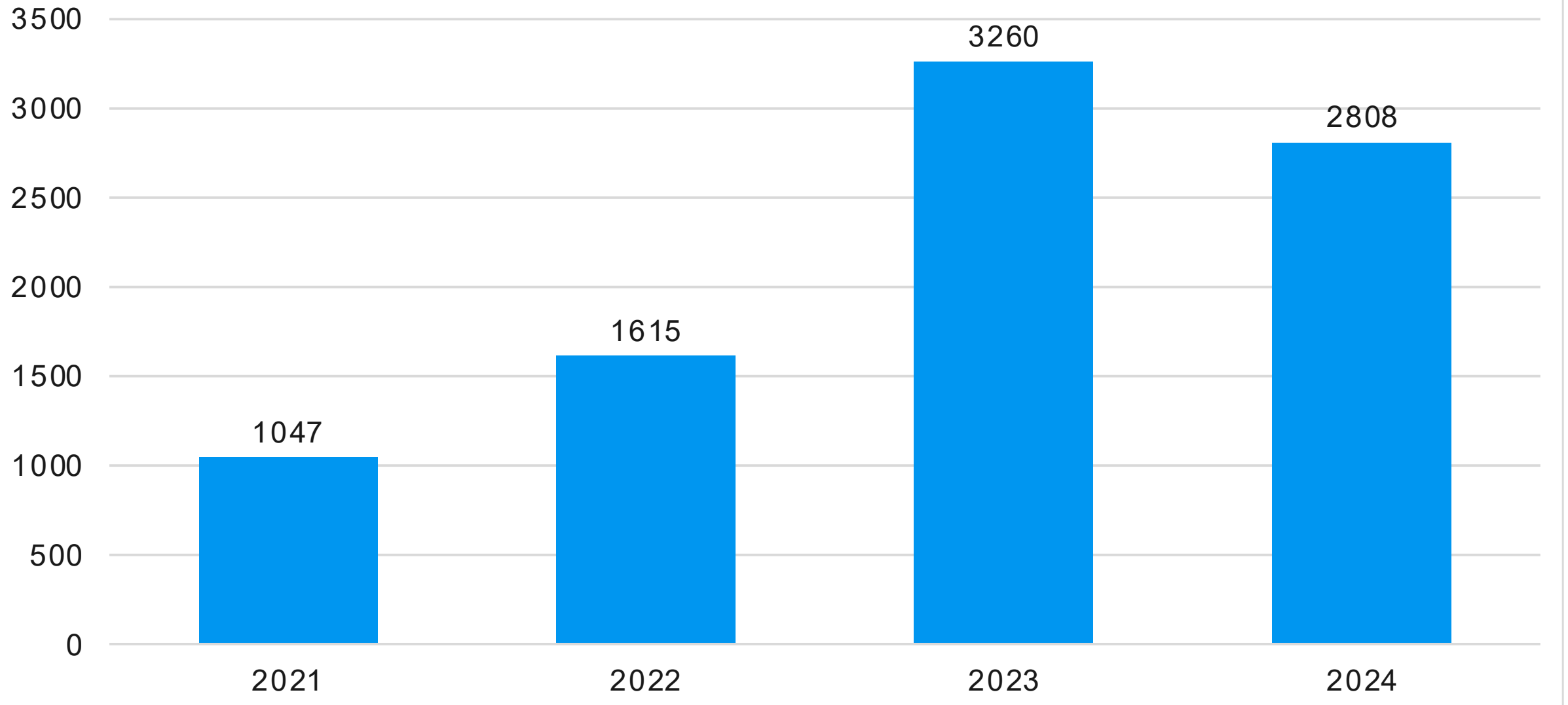
Läkemedelsvärlden, feb 2025

Brist på antibiotika – överläkare i Umeå oroade: ”Stort problem”

UPPDATERAD 30 AUGUSTI 2023 PUBLICERAD 30 AUGUSTI 2023

SVT Nyheter, aug 2023

Antal restanmälda förpackningar per år 2021-2024

Bakgrund

- Restsituationer för antibiotika är ett växande problem.
- Kan påverka förskrivares val av antibiotika → ökad användning av bredspektrumantibiotika.
- Tidigare restsituationer i andra länder → förändringar i förskrivningsmönstret
- Förskrivare behöver kunskap och tydliga riktlinjer för att kunna hantera byten vid restsituation och säkerställa en god antibiotikaförskrivning.

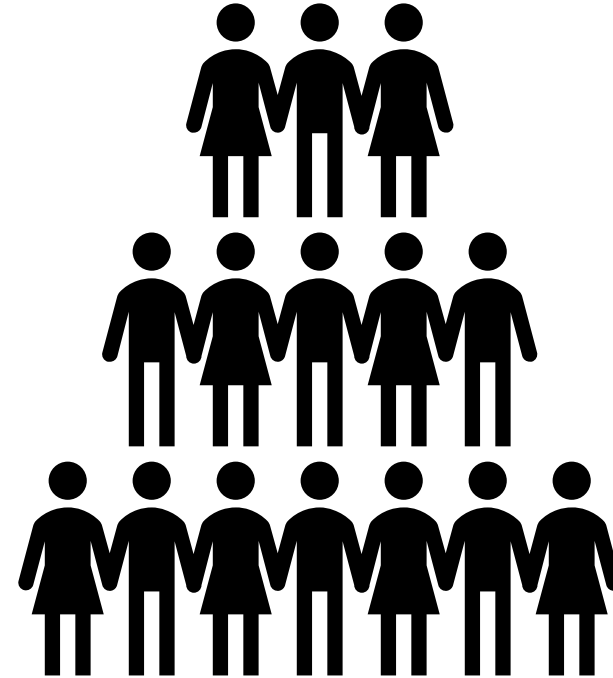
Frågeställning

- Studiens övergripande syfte var att öka förståelsen för hur läkare och sjuksköterskor inom primärvården påverkas av ökade restsituationer för antibiotika i sitt arbete att bedriva en rationell antibiotikaanvändning.
 - ***Har restsituationer lett till förändringar i behandling av patienten?***
 - ***Finns informationsverktyg för hur dessa restsituationer ska hanteras?***

Studiepopulation

- Läkare och sjuksköterskor inom primärvården i Västra Götaland
- Offentliga och privata vårdcentraler
- Randomiserat utskick till 800 mailadresser
 - 620 från Närhälsan VGR
 - 180 från privata aktörer
- 709 st läkare och 91 st sjuksköterskor

Metod - enkätundersökning

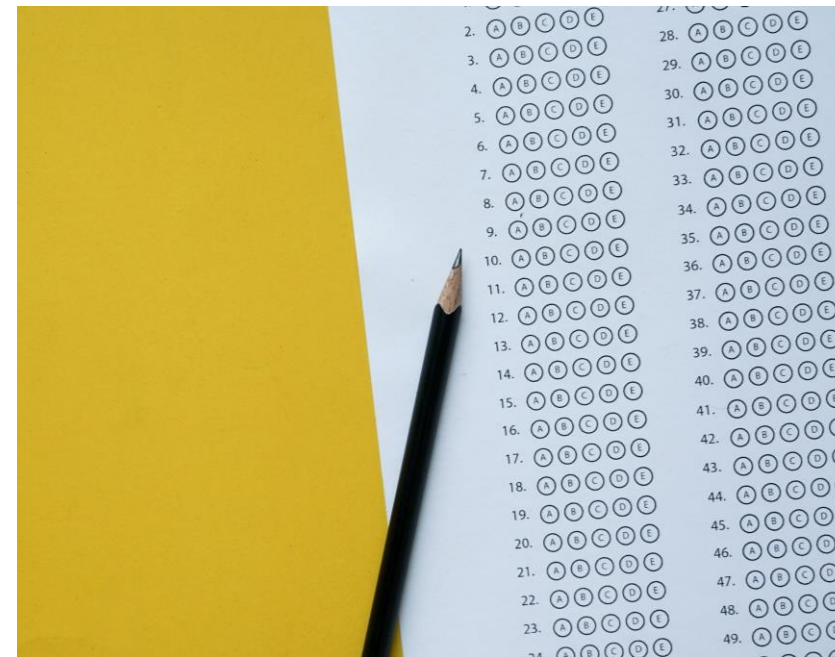
Antibiotikaförskrivning och restsituationer - upplevelser hos läkare och sjuksköterskor

Enkäten består av 8-18 frågor (beroende på dina svar) och tar 3-5 minuter att genomföra. Att besvara enkäten är frivilligt och dina svar är anonyma. Du kan när som helst välja att avbryta enkäten om du önskar det. Enkäten kan endast besvaras en gång.

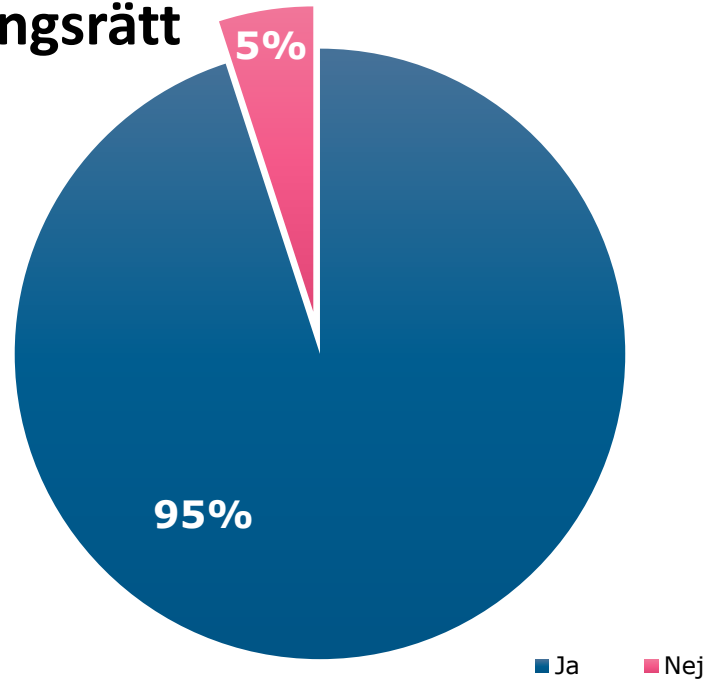
Resultat

152 enkäter besvarades

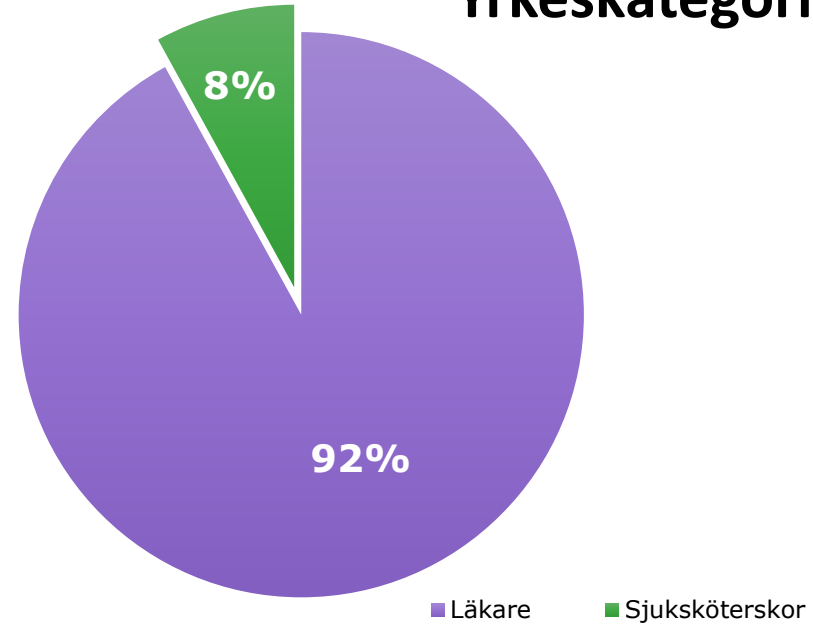
Svarsfrekvens 19 %

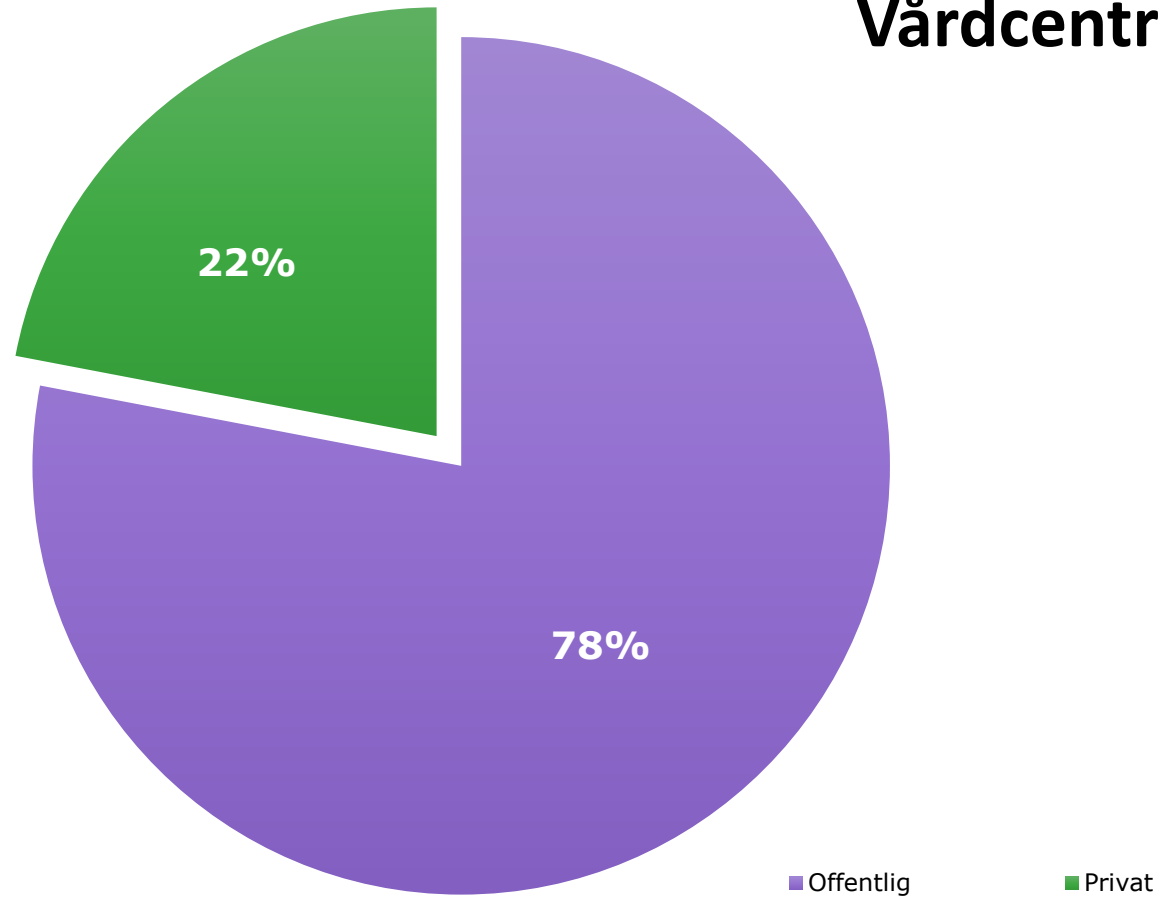
Förskrivningsrätt

Yrkeskategori

Vårdcentral

86 % av förskrivarna har varit med om att antibiotika inte kan skrivas ut på grund av en restsituation.

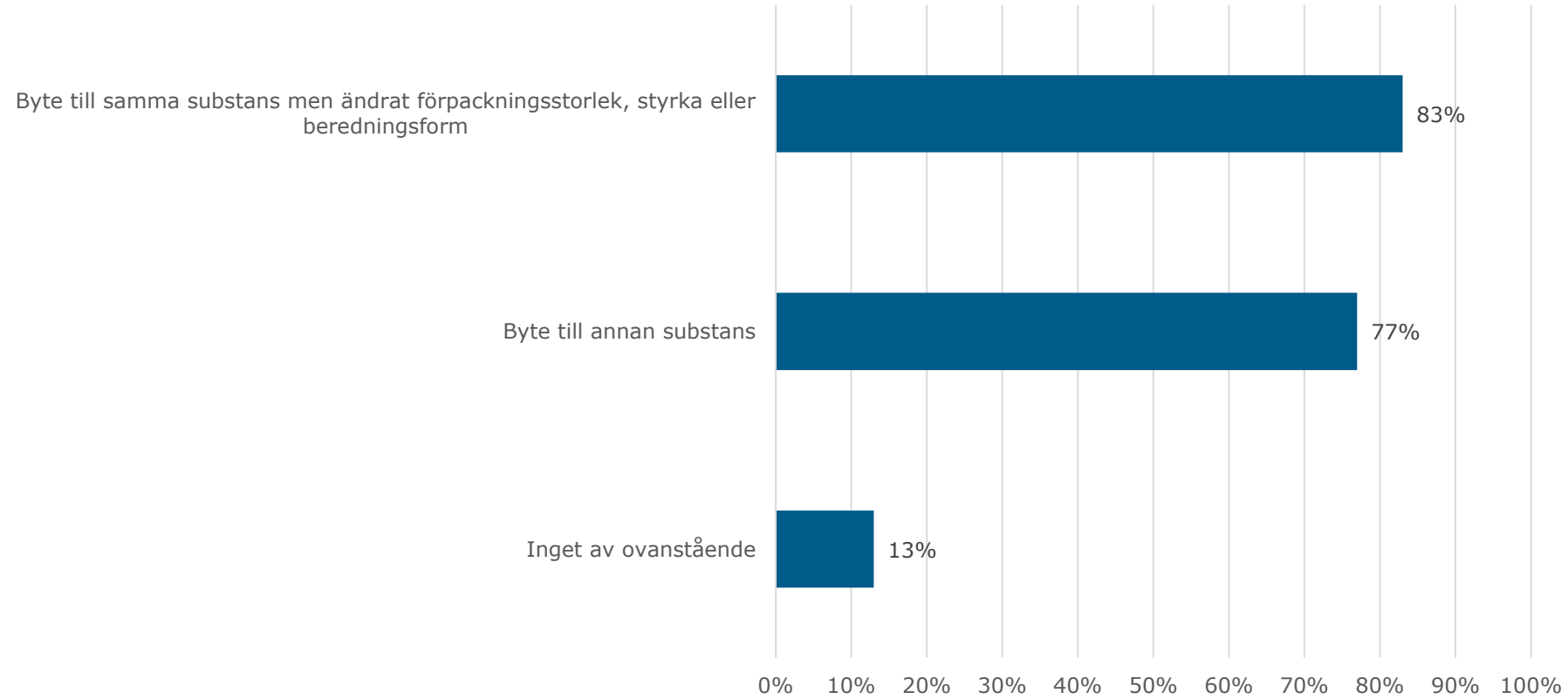
65 % av förskrivarna har tvingats byta till ett antibiotika med bredare spektrum.

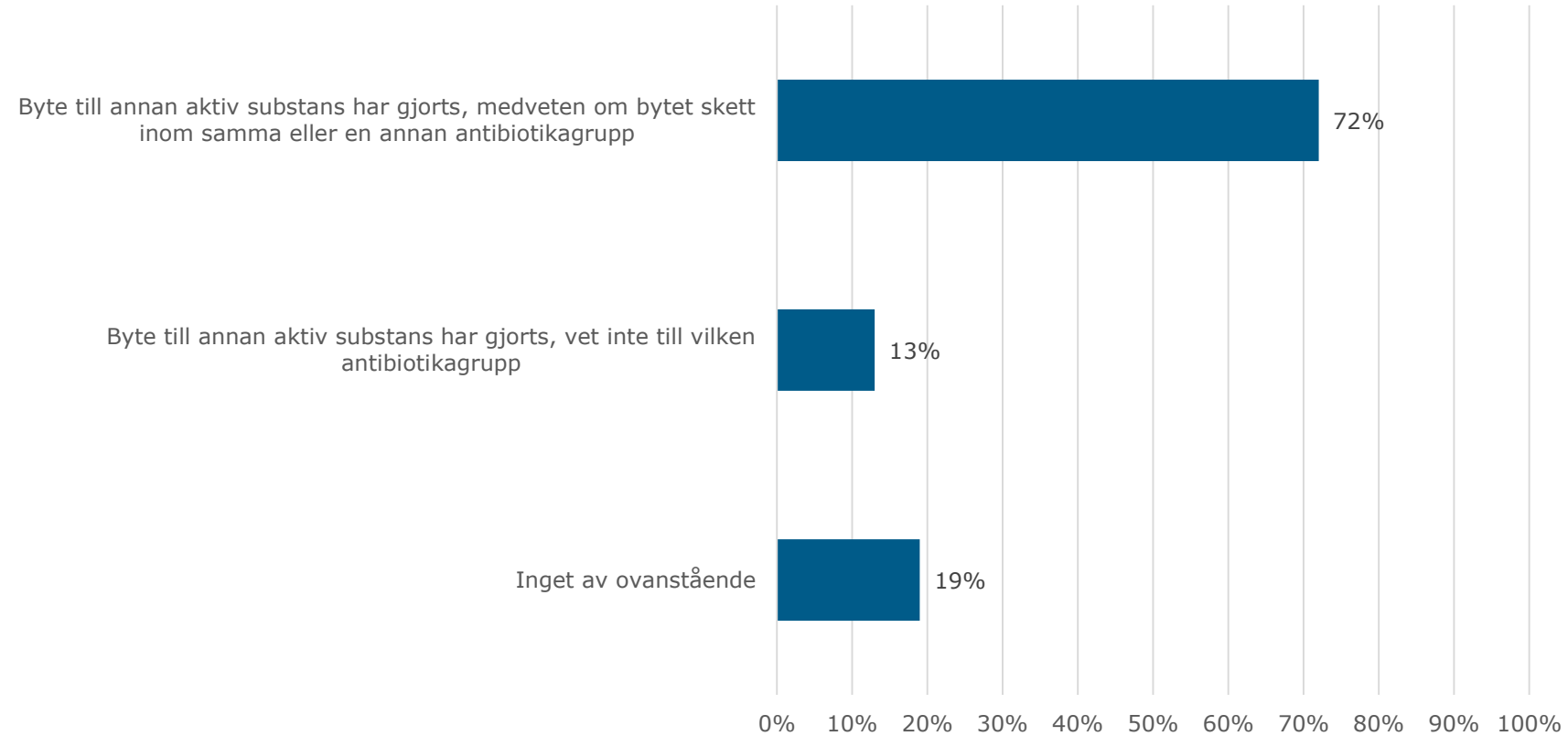
Har restsituationer lett till förändringar i
behandling av patienten?

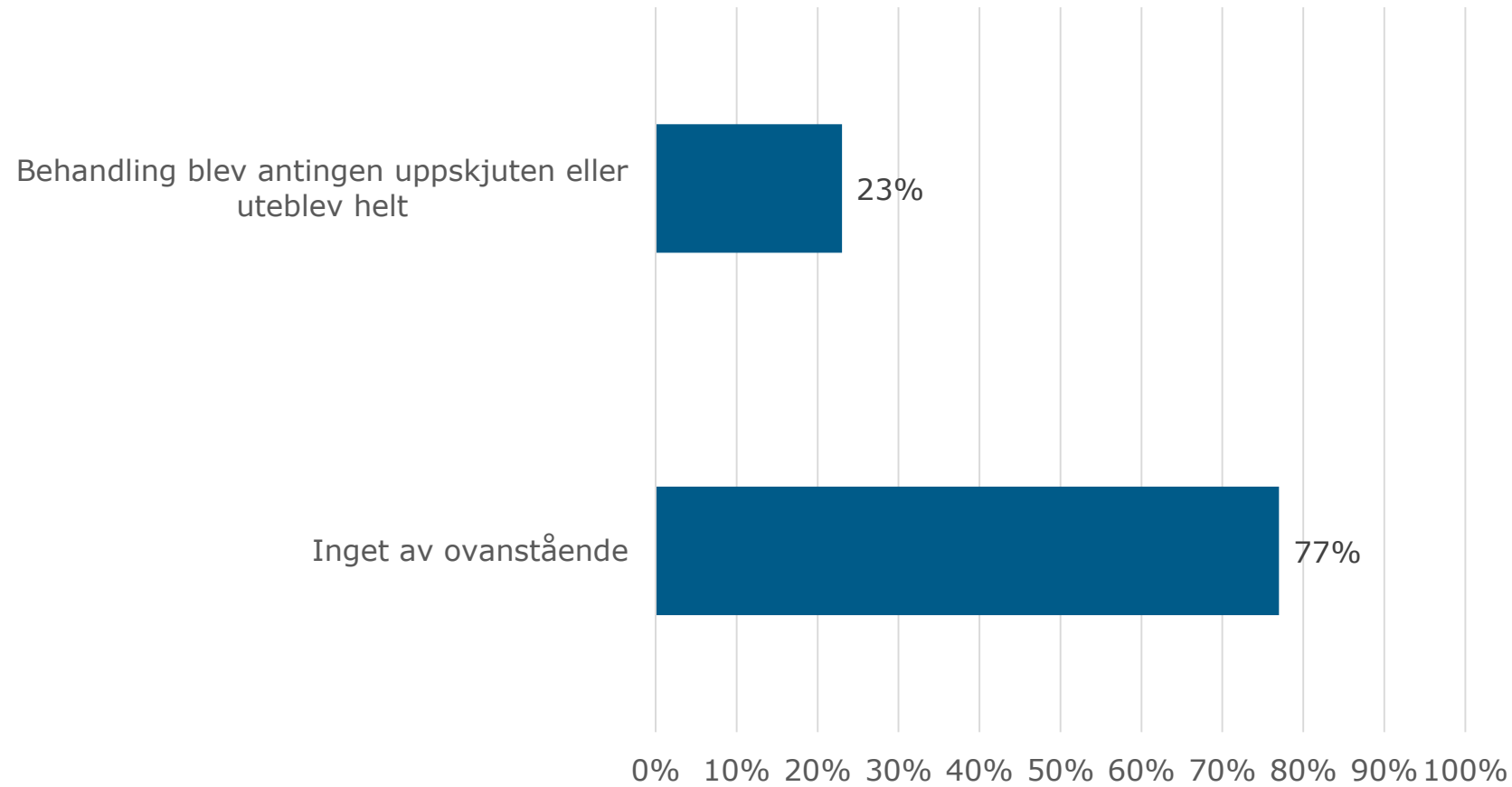
När önskat antibiotika varit restnoterat, hur har du som förskrivare hanterat situationen?

När önskat antibiotika varit restnoterat, har du som förskrivare fått göra något av följande?

När önskat antibiotika varit restnoterat, har då detta påverkat behandlingen enligt följande?

Finns informationsverktyg för hur dessa
restsituationer ska hanteras?

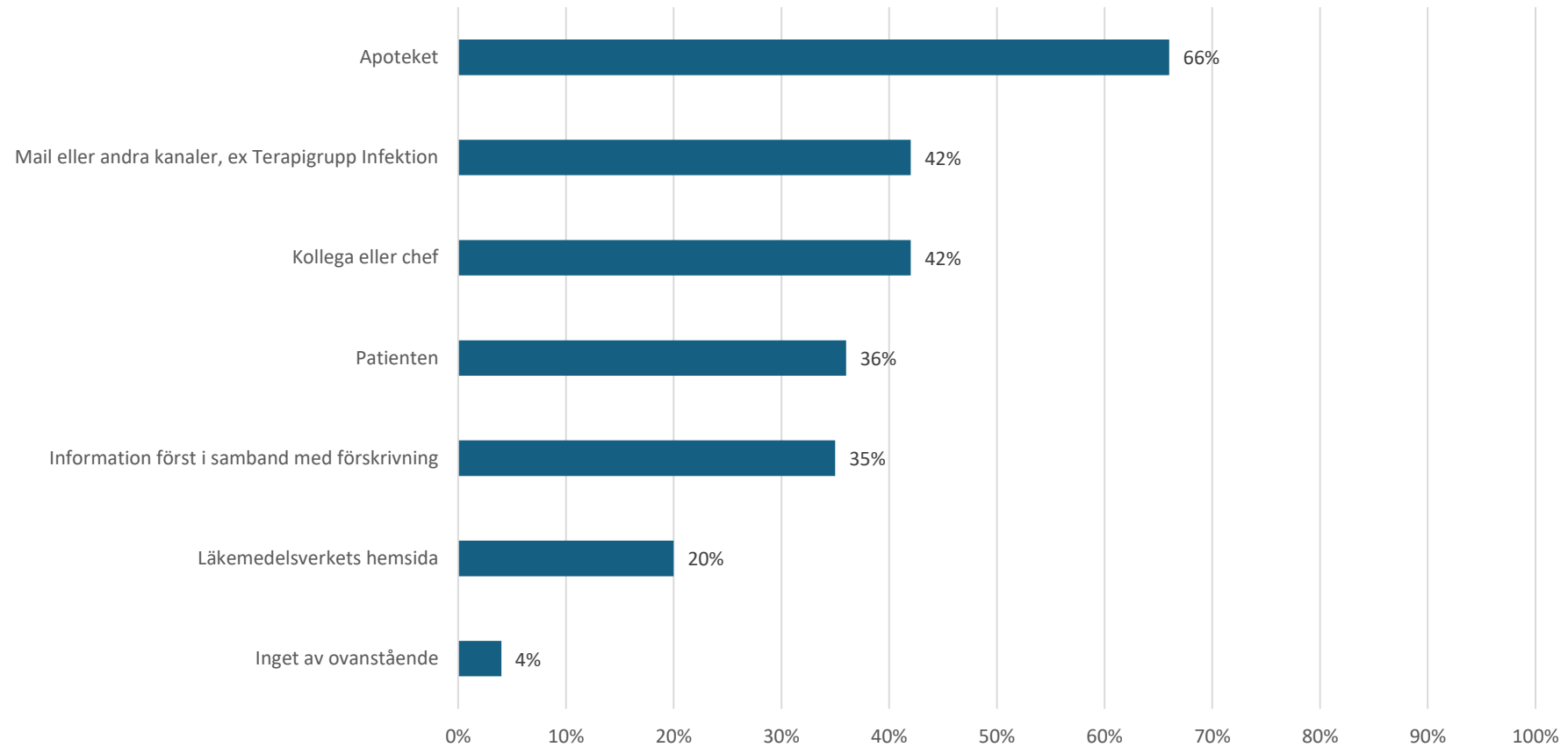
Resultat

17 % av förskrivarna visste inte om det fanns verktyg att ta till vid en bytessituation.

48 % av förskrivarna tycker inte att det inte finns verktyg som hjälper dem i bytet av antibiotika.

Hur har du som förskrivare fått information om att ett läkemedel varit restnoterat?

91 % av förskrivarna tycker
att restsituationer leder till
merarbete.

85 % av alla
respondenter tycker
att restsituationer har
ökat de senaste 12
månaderna.

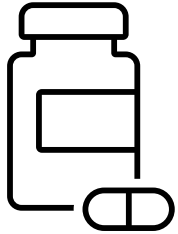
73 % av alla
respondenter tycker
att restsituationer för
antibiotika är ett stort
problem

79 % inom
Närhälsan

52 % inom
privat sektor

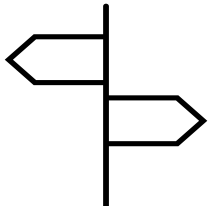
Slutsats

Restsituationer har en betydande påverkan på förskrivares val av antibiotika.

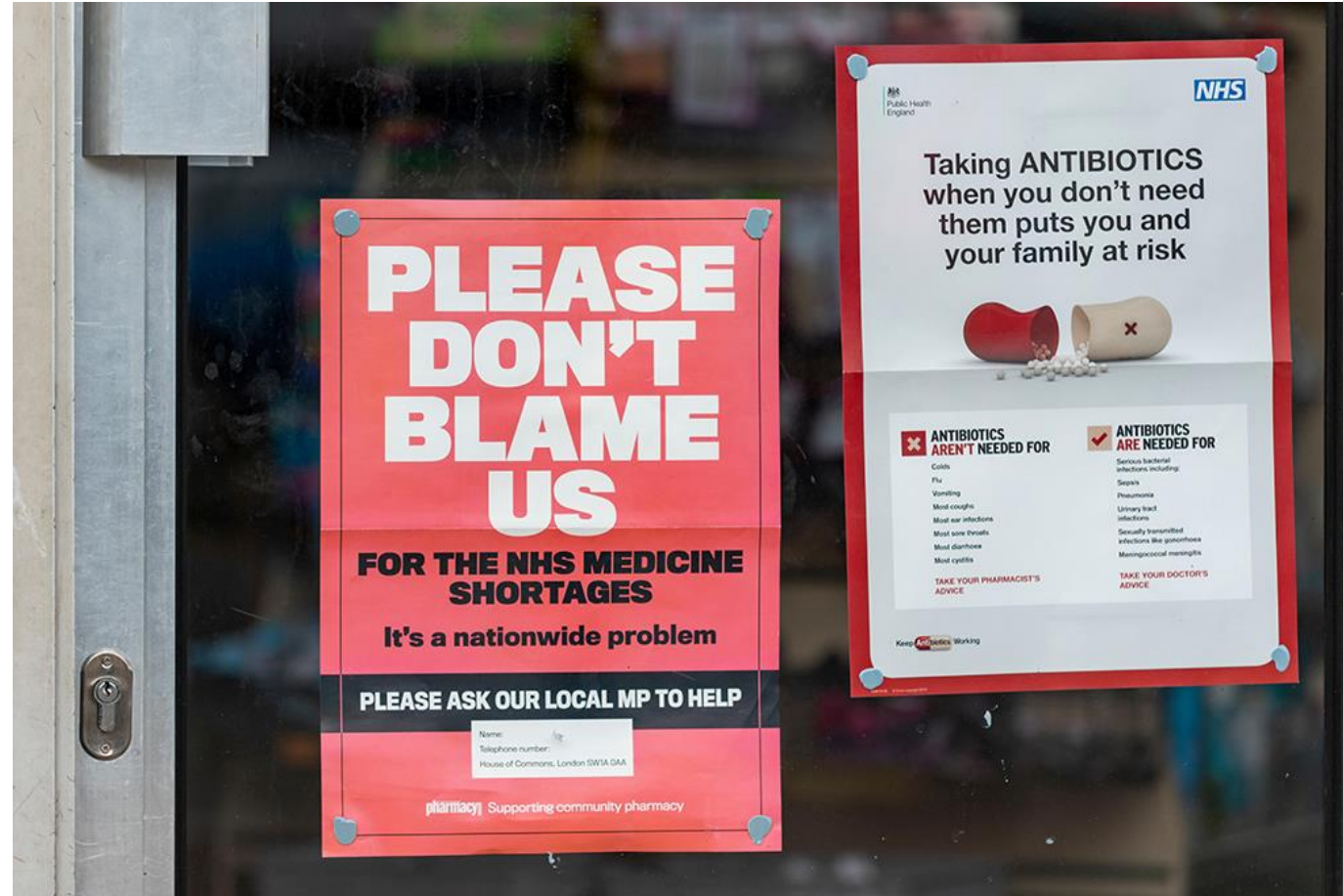

Antibiotikabrist -> ändringar i förskrivning, ökat merarbete och uppskjutna/uteblivna behandlingar

Förskrivare har ett ökat behov av information och verktyg. Viktigt att säkerställa effektiva informationsvägarna för att kunna nå ut med direktiv och kunskap.

Frågor?

**SAHLGRENKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET
VGR**